

Kış Altıgeni

Kasım ayında doğu ufkuunda İkizler ve Avcı takımıyıldızlarını görmeye başlarız. Aralık ayında Küçük Köpek, ocakta da Büyük Köpek takımıyıldızları ufkuun hemen üzerinde, Boğa ve Arabacı takımıyıldızları da tepede olur. Bu takımıyıldızlar kışın görebileceğimiz en parlak yıldızları barındırır. Bu parlak yıldızları bir altıgen oluşturacak şekilde çizgilerle birleştirebiliriz. İşte size Kış Altıgeni.

Kış Altıgeni'ni oluşturan yıldızlar hava karardığında güneydoğu ufku üzerinde bulunuyor.

Altıgenin en üst köşesinde Kapella bulunur. Bu yıldız Arabacı Takımıyıldızı'nın en parlak yıldızıdır. Dünya'ya en yakın yıldızlardan biri olan Kapella, sonbaharda doğu ufku üzerinde belirir. Altıgenin diğer yıldızlarını tanımak için saat yönünde devam edelim: Sıradaki yıldız Aldebaran. Bu yıldız Boğa Takımıyıldızı'nın en parlak yıldızıdır ve boğanın gözünü simgeler. Bu yıldızın renginin kırmızı olduğunu görebilirsiniz. Kırmızı rengi, Güneş'e göre daha soğuk ve büyük olduğu ipucunu verir.

Bu arada 23 Aralık'ta 20.30 civarında Ay, Aldebaran'ı örtecek ve yıldızı yaklaşık bir saat göremeyeceğiz. Aldebaran bu süre içinde Ay'ın arkasında kalacak.

Aldebaran'ın altındaki parlak yıldızın adı Rigel. Aldebaran'a göre ne kadar mavi değil mi? Rigel de mavi rengiyle, Güneş'e göre çok sıcak olduğunu belli ediyor. Avcı Takımıyıldızı'ndaki bu yıldız Güneş'ten yetmiş beş kat büyük bir mavi dev.

Altıgenin en parlak köşesini Akyıldız adlı yıldız oluşturur. Akyıldız aynı zamanda gökyüzünün en parlak yıldızıdır. Büyük Köpek Takımyıldızı'nda yer alan Akyıldız'ın diğer adı Sirius'tur.

Akyıldız'ın yukarısındaki parlak yıldız Prokyon'dur. Avcı Takımyıldızı'ndaki Betelgöz, Büyük Köpek Takımyıldızı'ndaki Akyıldız ve Küçük Köpek Takımyıldızı'ndaki Prokyon Kış Üçgeni'ni oluşturur.

Gezegeler

7 Ocak sabahı doğu ufku

Jüpiter, saat 23.00 civarında doğu ufunda beliriyor ve parlak bir yıldız gibi görünüyor. Aynı doğrultuda, saat 02.00 civarında da Mars, sarımsı rengiyle kendini gösteriyor. O sırada Jüpiter yükselmiş oluyor. Satürn ve Venüs sabah gökyüzünde bulunuyor. Sabah hava aydınlanmadan önce bu iki gezegen güneydoğu ufku üzerinde görülebilir. Akşam Güneş battıktan sonra görebileceğimiz tek gezegen Merkür. Ancak Merkür'ü görebilmek için ocak ayının başında, Güneş battıktan kısa bir süre sonra hava kararmadan batı ufku bakmak gerekiyor. Gezegen ufkun üzerinde çok alçakta olduğundan onu görmek çok zor.

Altıgenin sıradaki köşesine koyabileceğimiz iki yıldız var: Polluks ve Kastor. Polluks, Kastor'a göre biraz daha parlak bir yıldız. Polluks ve Kastor, İkizler Takımyıldızı'nda bulunuyor.

Kış Gündönümü

21 Aralık günü, en kısa gündüz ve en uzun geceyi yaşayacağız. O günden itibaren gündüzlerin süresi uzamaya, gecelerin süresi kısaltmaya başlayacak. Bu tarih birçok eski kültürde kış mevsiminin başlangıcı olarak kabul ediliyordu.

Göktaşı Yağmurları

Bu ay iki göktaşı yağmuru var. Ayı (Ursid) Göktaşı Yağmuru, 22-23 Aralık gecesi en yüksek etkinliğine ulaşacak. Bu göktaşı yağmuru sırasında saatte yaklaşık on göktaşının atmosfere girip yandığını görebiliriz. 3-4 Ocak gecesinde gözlemleyeceğimiz Dörtlük (Quadrantid) Göktaşı Yağmuru'ndaysa saatte altmış kadar göktaşı görebiliriz.

Ay'ın Evreleri

18 Aralık İlkdördün

25 Aralık Dolunay

2 Ocak Sondördün

10 Ocak Yeniay

